

Versio: 1
Päivämäärä: 21.9.2026
Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Vepling

Omavalvontasuunnitelma

Lastensuojelun
toimeksiantosuhteinen perhehoito

Päivitys 21.9.2026

Versio: 1
Päivämäärä: 21.9.2026
Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Veppling

Sisällys

1	Palveluntuottajaa ja palveluyksikköä sekä toimintaa koskevat tiedot.....	3
1.1	Palveluntuottajan perustiedot.....	3
1.2	Palveluyksikön perustiedot.....	3
1.3	Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet.....	3
1.4	Asiakas- ja potilasturvallisuus.....	5
1.4.1	Palvelujen laadulliset edellytykset.....	5
1.4.2	Vastuu palvelujen laadusta.....	5
1.4.3	Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet.....	6
1.4.4	Muistutusten käsittely.....	6
1.4.5	Henkilöstö.....	7
1.4.6	Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta.....	9
1.4.7	Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi.....	10
1.4.8	Toimitilat ja välineet.....	11
1.4.9	Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö.....	11
1.4.10	Lääkehoitosuunnitelma.....	12
1.4.11	Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja.....	12
1.4.12	Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen.....	13
1.5.1	Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen.....	13
1.5.2	Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely.....	14
1.5.3	Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen....	15
1.5.4	Ostopalvelut ja alihankinta.....	15
1.5.5	Valmius- ja jatkuvuudenhallinta.....	16
2	Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen.....	16
2.1	Toimeenpano.....	16
	Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lastensuojelun perhehoidon työntekijät ovat sitoutuneet omavalvontaan ja he ymmärtävät omavalvonnan merkitystä, tarkoitusta ja tavoitteita. Henkilökunta ymmärtää, että omavalvonta on tärkeä osa omaa työtä ja jokapäiväistä toimintaa. Omavalvontasuunnitelma on osa uuden henkilöstön perehdyttämistä.....	16

	Versio: 1 Päivämäärä: 21.9.2026 Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Veppling	
2.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen.....		16
3 Omavalvontasuunnitelman laatija ja päiväys.....		16
4 Omavalvontasuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaava henkilö.....		17

1 Palveluntuottajaa ja palveluyksikköä sekä toimintaa koskevat tiedot

Tässä omavalvontasuunnitelmassa on kuvattu kyseisen palveluyksikön toimintaa.

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

Palveluntuottajan nimi: Itä-Uudenmaan hyvinvointialue

Palveluntuottajan Y-tunnus: 3221339-3

Palveluntuottajan yhteystiedot: Mannerheiminkatu 20 K, 06100 PORVOO

1.2 Palveluyksikön perustiedot

Palveluyksikön nimi ja yhteystiedot

Lastensuojelun toimeksiantosuhteinen perhehoito

Palveluyksikön vastuuhenkilön tai palveluiden vastuuhenkilön nimet ja yhteystiedot

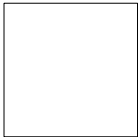
Sari-Sisko Veppling, perhehoidon sosiaaliohjaaja, puh. 0440 555 923 sari-sisko.veppling@itauusimaa.fi

Maria Rosvall, johtava sosiaalityöntekijä, puh. 0440 555 811 maria.rosvall@itauusimaa.fi

Tove Lönnqvist, palveluvastaava, puh. 040 6761 368 tove.lonnqvist@itauusimaa.fi

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Perhehoidolla tarkoitetaan tässä perhehoitolain (263/2015) mukaista perhehoitoa, jossa Itä-Uudenmaan hyvinvointialue tekee perhehoitajan kanssa lapsikohtaisen toimeksiantosopimuksen lapsen hoidosta, kasvatuksesta ja muusta ympärivuorokautisesta huolenpidosta. Perhehoitoa voidaan käyttää kiireellisesti sijoitettujen tai huostaanotettujen lasten hoivan ja huolenpidon järjestämiseksi. Lapsi voidaan sijoittaa perhehoitoon myös avohuollon tukitoimena. Perhehoitoa voidaan myös toteuttaa lastensuojelulain mukaisena jälkihuoltona. (Lastensuojelulaki 417/2007 56§, 37§, 74§)

Versio: 1
Päivämäärä: 21.9.2026
Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Veppling

Toiminta-ajatus

Perhehoidossa lapsen tulee olla tasavertainen perheenjäsen, jonka asioista ollaan kiinnostuneita, hänen mielipiteensä otetaan huomioon ja lisäksi tuetaan hänelle tärkeitä ihmissuhteita. Sijaishuollossa lapsen tulee saada asiakassuunnitelmassaan määritelty, hänen tarpeitaan vastaava hoito, kuntoutus ja kasvatusta. Perhehoitoa annetaan perhehoitajan yksityiskodissa, joka on terveydellisiltä, rakenteeltaan, tiloiltaan ja varustetasoltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva. Perhehoidon tukipalveluilla pyritään tukemaan ja vahvistamaan perhehoitajan jaksamista niin, että lapsi saa tarvitsemaansa tukea, turvallista arkea ja jatkuvuutta.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue tarjoaa hyvinvointialueen asukkaille toimivia ja laadukkaita lastensuojelun palveluja. Lastensuojelun toimintaa ohjaavat lainsäädäntö, sosiaalityön eettiset ohjeet ja toimintaperiaatteet sekä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen arvot, tavoitteet ja toimintasuunnitelma.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen arvot ovat

Ihmislähtöisyys - toiminnan lähtökohtana on asukkaan ja asiakkaan hyvinvointi ja laadukas asiakaskokemus molemmilla kansalliskielillä

Vastuullisuus - toimintamme on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti vastuullista

Yhdenvertaisuus - kohtaamme asiakkaat yhdenvertaisesti ja kohtelemme työntekijöitä kunnioittavasti. Toimintamme on oikeudenmukaista. Tarjoamme yhdenvertaisia palveluja.

Osallisuus - vahvistamme osallisuutta läpinäkyvällä ja oikea-aikaisella toiminnalla sekä avaamalla uusia vaikuttamisen ja vuorovaikutuksen kanavia.

Kehittyvä - Uudistamme ja kehitämme palveluitamme sekä toimintatapojamme.

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus saada asianmukaista ja laadultaan hyvää sosiaalipalvelua. Hoidon ja toimenpiteiden vaihtoehtoista on kerrottava avoimesti ja ymmärrettävästi. Sosiaalihuollon asiakasta on kohdeltava loukkaamatta hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan tai yksityisyyttään. Asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä äidinkieli ja kulttuuritausta on otettava huomioon sosiaalihuoltoa toteutettaessa.

Lastensuojelun perhehoito on lastensuojelunlain mukaista sijaishuoltoa. Perhehoito on ensisijainen sijaishuollon muoto. Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä arvioi perhehoidon mahdollisuutta lapsen edun mukaisesti. Lapsen etua arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, miten eri toimintatavat ja ratkaisut parhaiten turvaavat lapsen ja hänen läheistensä hyvinvoinnin. Toiminnassa ja päätöksenteossa on huomioitava lapsen

	Versio: 1 Päivämäärä: 21.9.2026 Vastuukäyttäjä: Sisko Venninen
--	--

toimijuuden ja osallisuuden vahvistaminen, lapsen mahdollisuus osallistumiseen ja vaikuttamiseen omissa asioissaan sekä lapselle tärkeiden ja läheisten ihmissuhteiden

Ylläpitäminen ja vahvistaminen. Asiakassuhteiden tulee perustua luottamukseen ja yhteistoimintaan asiakkaan kanssa.

1.4 Asiakas- ja potilasturvallisuus

1.4.1 Palvelujen laadulliset edellytykset

1.3.1 Palvelujen laadulliset edellytykset

Lastensuojelun perhehoidon vastuutyöntekijänä toimii yksi sosiaaliohjaaja. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen käytännön mukaan työntekijän hyvinvoinnista ja osaamisesta pidetään huolta. Työn vaativuuden ja lainsäädännön edellyttämä koulutustausta on vaatimuksena perhehoidon vastuutyöntekijänä toimimiseen. Osaamista, erilaisia taitoja ja kykyjä arvostetaan. Henkilökunnan osaamisesta pyritään huolehtimaan säännöllisten täydennyskoulutusten avulla. Työn kehittämisessä huomioidaan perhehoitoon vaikuttavien lainsäädännön muutokset.

1.4.2 Vastuu palvelujen laadusta

Lastensuojelun perhehoito kuuluu lastensuojelun vastuualueeseen. Vastuu palvelujen sisällöllisestä laadusta on kaikilla lastensuojelun työntekijöillä. Esihenkilöillä on vastuullaan varmistaa, että kaikki työntekijät on perehdytetty työtehtäviinsä ja että työntekijät saavat tietoonsa lainsäädännön muutosten vaikutukset organisaation käytäntöjen osalta.

Lastensuojelun asiakassuunnitelma laaditaan yhteistyössä asiakaslapsen ja hänen lähiverkostonsa kanssa. Asiakassuunnitelmaan kirjataan perhehoidon tavoitteet ja lapsen tarvitsemat tukitoimet. Asiakassuunnitelma päivitetään vähintään vuoden välein, mutta tarvittaessa useammin. Asiakassuunnitelman laatiminen on lapsen vastuusosiaalityöntekijän vastuulla.

Lastensuojelun perhehoidosta tehdään aina toimeksiantosopimus, jokaisen perhehoitoon sijoitettavan lapsen osalta erikseen ja ennen muuttoa. Toimeksiantosopimuksessa perhehoitaja ja hyvinvointialue sopivat perhehoitosuhteeseen liittyvät molemminpuolisista oikeuksista ja velvollisuuksista. Toimeksiantosopimuksessa sovitaan perhehoitolain mukaisesti

- Perhehoitajalle maksettavan palkkion määrästä ja suorittamisesta

Versio: 1

Päivämäärä: 21.9.2026

Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Vennling

- Perhehoidosta ja hoidon käynnistämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta sekä perhehoidossa olevan kalenterikuukausittaisten käyttövarojen maksamisesta
- Perhehoidossa olevan yksilöllisistä tarpeista johtuvien erityisten kustannusten korvaamisesta
- Hoidon arvioidusta kestosta
- Perhehoitajan oikeudesta vapaaseen, vapaan toteuttamisesta sekä palkkion maksamisesta ja kustannusten korvaamisesta vapaan ajalta
- Hyvinvointi- ja terveystarkastusten järjestämisestä
- Perhehoitajalle annettavasta valmennuksesta, työnohjauksesta ja koulutuksesta sekä näiden toteuttamisesta
- Toimeksiantosopimuksen irtisanomisesta
- Tarvittaessa muista perhehoitoon liittyvistä asioista
- Yhteistyöstä hyvinvointialueen ja perhehoitajan kesken

1.4.3 Asiakkaan ja potilaan asema ja oikeudet

Lasten oikeuksien sopimuksen mukaisesti lapsen oikeudet ovat lasten ihmisoikeuksia. Jokaisella lapsella on oikeus tasa-arvoon, turvallisuuteen, terveyteen ja koulutukseen. Lapsen oikeudet koskevat jokaista alle 18-vuotiasta lasta.

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan. Henkilökohtainen vapaus suojaa henkilön fyysisen vapauden ohella myös hänen tahdonvapauttaan ja itsemääräämisoikeuttaan.

Lastensuojelun perhehoidossa lapsella on oikeus asianmukaiseen ja laadultaan hyvään palveluun. Lapsen toiveita ja mielipiteitä on huomioitava palvelua toteutettaessa. Perhehoitajalla on 1.10.2026 voimaantulevan uuden lastensuojelunlain mukaan oikeus kasvatuksellisesti rajata lasta ikä- ja kehitystason mukaisesti sekä poisottaa lapsen henkeä ja terveyttä uhkaavat esineet. Lastensuojelun perhehoidossa tehdään asiakassuunnitelman yhteyteen hoito- ja kasvatussuunnitelma, mikäli rajaamiseen on tarvetta.

1.4.4 Muistutusten käsittely

Palvelun laatuun tai asiakkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa.

Muistutuksen vastaanottaja, virka-asema ja yhteystiedot:

Ville Heininen, vs vastuualuejohtaja, lapsi- ja sosiaalipalvelut, ville.heininen@itauusimaa.fi

Versio: 1
Päivämäärä: 21.9.2026
Vastuukäyttäjä: Sari Sisko Vengling

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja potilasasiavastaava Jenna Roberts

asiakasvastaava@itauusimaa.fi

040 514 2535 (ma ja to klo 9–13)

Sosiaali- ja potilasasiavastaavan toiminta perustuu lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista. Sosiaali- ja potilasasiavastaavan tehtäviin kuuluu mm. Neuvonta, avustaminen muistutuksen teossa sekä tiedottaminen asiakkaan oikeuksista.

Sosiaalihuollon asiakas voi tehdä kokemistaan sosiaali- ja terveyden huollon epäkohdista ja viranomaisen menettelystä vapaamuotoisen hallintokantelun aluehallintovirastoon, eduskunnan oikeusasiamiehelle tai valtioneuvoston oikeuskanslerille. Kantelun tekeminen on mahdollista myös kunnan ja valtion viranomaisille. Joissain tapauksissa aluehallintovirasto voi siirtää kantelun käsiteltäväksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviraan (esimerkiksi vakavat hoitovirheet, valtakunnalliset tai periaatteellisesti tärkeät asiat).

1.4.5 Henkilöstö

Hyvinvointialueella on nimettynä lastensuojelun perhehoidon vastuutyöntekijä, sosiaaliohjaaja, joka tekee yhteistyötä perhehoitajien, sosiaalityöntekijöiden, valvonnan ja laadun sekä perhehoidon palkkioiden maksusta vastaavien henkilöiden kanssa. Perhehoidon sosiaaliohjaaja koordinoi perhehoidon rekrytointia, ennakkovalmennusta, tukea sekä perhehoidon ohjausta ja valvontaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Sosiaaliohjaajan tehtäviin kuuluu:

- Valmistella toimeksiantosopimukset yhteistyössä perhehoitajan kanssa
- Huolehtia perhehoidon palkkionmaksuun liittyvistä tehtävistä
- Ohjata ja valvoa perhehoitoa ja ylläpitää tietoja hyvinvointialueen perhehoitajista
- Järjestää perhehoitajien yhteistapaamiset ja koulutuksia
- Osallistua perhehoidon edustajana työryhmien kokouksiin
- Tehdä verkostotyötä Suomen alueellisten perhehoidon kehittäjien ja Perhehoitoliiton kanssa
- Antaa neuvontaa ja ohjausta perhehoidosta kiinnostuneille
- Huolehtia hyvinvointialueen perhehoitajien tukipalvelujen järjestämisestä
- Toimia perhehoitajien yhteyshenkilönä

Perhehoitaja

Perhehoitajalla tarkoitetaan henkilöä, joka hyvinvointialueen kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella antaa perhehoitoa omassa yksityiskodissaan. Perhehoitaja ei ole työsuhteessa hyvinvointialueeseen.

Perhehoitajien rekrytointi

Perhehoitajien rekrytointi toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen viestinnän yksikön kanssa. Jatkuva haku on käynnissä Itä-Uudenmaan sivuilla. Tavoitteena on rekrytoida uusia perhehoitajia perhehoidon valmennuksiin kerran vuodessa.

Ennakkovalmennus

Perhehoitajaksi aikovan henkilön on suoritettava ennakkovalmennus ennen tehtävään ryhtymistä koulutuksestaan tai työkokemuksestaan riippumatta. Ennakkovalmennuksen järjestämisestä vastaa perhehoitoa järjestävä hyvinvointialue. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue käyttää valmennuksessa Pesäpuun PRIDE-valmennusta. Jokaisella perhehoitoon sijoitetulla lapsella on oikeus valmennettuun perheeseen ja jokaisella perhehoitajaksi aikovalla on oikeus valmennukseen.

Perhehoitajan ennakkovalmennuksen tavoitteena on:

- Taata sijaishuoltoa tarvitseville lapsille mahdollisuus päästä hyvin valmennettuun ja sitoutuneeseen perheeseen
- Antaa perhehoitajuutta harkitseville mahdollisuus saada ennalta riittävästi tietoa tehtävästä, jotta he voivat tehdä tietoon perustuvan päätöksen perhehoitajaksi ryhtymisestä
- Taata perhehoidossa oleville lapsille hyvä hoiva ja huolenpito niin, että perhehoitajalla on riittävästi tietoa ja taitoja vastata yksilöllisiin tarpeisiin ja tehdä yhteistyötä lasta koskevissa asioissa perhehoidossa olevan henkilön läheisten, hyvinvointialueen ja muiden tahojen kanssa

Ennakkovalmennus on riittävän pitkä ja prosessinomainen ja se sisältää perhehoitajan asemaa, velvollisuuksia ja lainsäädäntöä koskeva osuusia. Lisäksi valmennus sisältää osallistujan valmiuksien arvioinnin sekä kouluttajien ja osallistujan yhteinen kirjallisen arvioinnin osallistujan valmiuksista. Valmennettavalle ennakkovalmennus on oleellinen osa perhehoitajan tehtävään valmentautumista.

Perhehoitajalta edellytettävät valmiudet (PRIDE-valmennus):

- Suojella ja hoivata lasta
- Tukea lapsen yksilöllistä kehitystä

- Tukea lapsen suhteita syntymävanhempiin ja turvata lapsen muiden läheisten ihmissuhteiden jatkuminen	Versio: 1 Päivämäärä: 21.9.2026 Vastuukäyttäjä: Sari Sisko Venpling
- Sitoutua lapseen ja toimia hänelle luotettavana aikuisena tarvittaessa koko elämän ajan - Tehdä yhteistyötä lapsen asioissa	

Esteet perhehoitajaksi ryhtymiseen

Mahdollisia esteitä perhehoitajaksi ryhtymiseen voivat olla

- Pitkäaikainen/toistuva/akuutti lastensuojelun asiakkuus perheessä
- Pitkäaikainen/toistuva/akuutti sosiaalihuollon asiakkuus
- Pitkäaikainen/toistuva/akuutti päihde- tai mielenterveysongelma
- Kriisi omassa elämäntilanteessa
- Vakava sairaus perheessä
- Rikollinen elämäntapa
- Hylkäävä arvio ennakoivassa menestyksessä

Perhehoidossa perhehoitajille kertyy perhehoitolain mukaisesti kuukausittain kaksi vapaapäivää, jotka voi pitää vapaana sijaishoidon järjestelyn kautta.

Perhehoitajien tukea ovat myös mahdollisuus täydennyskoulutuksiin, työnohjauksiin, mentorointiin sekä vertaistukeen. Perhehoidon perheille tarjotaan myös tuettuja lomia kolmannen sektorin kautta.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on vakuuttanut perhehoidossa olevat lapset lakisääteisesti, mutta hyvinvointialueella ei ole vakuutusta perhehoidossa olevan henkilön aiheuttamiin omaisuusvahinkoihin. Perhehoitajia ohjeistetaan ottamaan laaja kotivakuutus. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on vakuuttanut toimeksiantosopimuksen tehneen perhehoitajan työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 3§:n 1 momentin mukaisella vakuutuksella.

1.4.6 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden seuranta

Perhehoidossa yksi perhehoitaja voi samanaikaisesti hoitaa enintään neljää henkilöä hoitajan kanssa samassa taloudessa asuvat alle kouluikäiset lapset ja muut erityistä hoitoa tai huolenpitoa vaativat henkilöt mukaan luettuina (perhehoitolaki 263/2015, 7 §). Perhehoidossa saadaan hoitaa enintään kuutta henkilöä, jos hoidosta vastaa kaksi perhehoidosta vastaavaa henkilöä.

Versio: 1

Päivämäärä: 21.9.2026

Vastuukäyttäjä: Sari Sisko Vennling

Hyvinvointialueella järjestetään ennakkovalmennusta uusien perhehoitajien rekrytoimiseksi. Valmennetut perhehoitajat voivat toimia Itä-Uudellamaalla lyhytaikaisessa perhehoidossa, toistaiseksi voimassa olevassa perhehoidossa sekä sijaishoitajina. Hyvinvointialueella ei ole erillistä vastaanottoperhetoimintaa.

Kun perhehoitoon sijoitettava on tiedossa perhehoitajan kotihyvinvointialueelta ja pyydetään tietoa siitä, onko tiedossa asuinolosuhteisiin, talouteen, päihteidenkäyttöön, lastensuojeluasiakkuuteen tai muuhun sellaiseen liittyvää estettä pitää huolta kyseisestä lapsesta. Tietojen pyytäminen perustuu Lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen

käsittelystä 64 §: 1 mom. Perhehoitajilta pyydetään rikosrekisteriote ennen ennakkovalmennusta.

Alueella uutena aloittavan, muualla aiemmin jo toimineen perhehoitajan ennakkovalmennuksesta tai täydennyskoulutuksesta sovitaan tapauskohtaisesti. Perhehoitajan jo suorittamasta perhehoidon ennakkovalmennuksesta saatu todistus ja loppuarvioinnin sisältö tarkastetaan ja käydään läpi yhdessä keskustellen.

1.4.7 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään monialaisesta yhteistyöstä asiakkaan tarpeenmukaisen palvelukokonaisuuden järjestämiseksi.

Perhehoitoon sijoitetulla lapsella on yksilölliset tarpeet, monialainen yhteistyö ja sen järjestäminen riippuu yhteistyötahoista ja lapsen sen hetkisistä tarpeista. Lapsen tarvitsemat palvelut on kirjattu asiakassuunnitelmaan. Yhteistyötahot voivat olla esimerkiksi terveydenhuollon palvelut, varhaiskasvatus, sivistystoimi ja erilaiset terapiapalvelut.

Yhteistyö perhehoidossa

Perhehoitolain mukaiseksi perhehoidon vastuutyöntekijäksi on nimetty sosiaaliohjaaja, joka vastaa perhehoitajan saamasta tuesta. Toimeksiantosopimuksessa sovitaan yhteistyöstä hyvinvointialueen ja perhehoitajan kesken. Perhehoidon onnistumisen ja laadun kannalta toimiva yhteistyö sekä oikea-aikainen ja oikeanlainen tuki ovat ratkaisevan tärkeitä.

Yhteistyö perhehoidon sosiaaliohjaajan ja perhehoitajan kesken toteutuu säännöllisellä yhteydenpidolla puhelimitse, etäyhteyksillä ja sähköpostilla sekä eri tavoilla järjestetyissä tapaamisissa perhekodissa ja sen ulkopuolella. Yhteyttä perhehoitajan ja perhehoitoa järjestävän tahon välillä pidetään vähintään kerran kuukaudessa tai tarvittaessa.

Perhehoitaja tekee yhteistyötä lapsen vastuusosiaalityöntekijän, perhehoidettavan lähiomaisten sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. Perhehoitajan tulee tukea lapsen ja hänen vanhempiansa tai muiden läheisten välistä yhteydenpitoa ja kanssakäymistä asiakassuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

Versio: 1

Päivämäärä: 21.9.2026

Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Yennling

Perhehoitaja raportoi kirjallisesti vähintään kolmen kuukauden välein tai hoitojakson jälkeen sijoitetusta asiakkaasta. Perhehoitaja täyttää raporttilomakkeen, jossa pyydetään kertomaan mm. asiakkaan sen hetkisestä tilasta, yhteydenpidosta läheisiin sekä muista mahdollisista huomioista. Raportti lähetetään lapsen asioista vastuussa olevalle sosiaalityöntekijälle.

Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä

Lastensuojelunlain 13b § mukaisesti lapsella, jolla on lastensuojelun asiakkuus, tulee olla hänen asioistaan vastuussa oleva sosiaalityöntekijä. Sosiaalityöntekijän ensisijainen velvollisuus perhehoidossa on huolehtia lapsen oikeudesta tarvitsemaansa hoivaan,

huolenpitoon ja kasvatukseen sekä varmistua siitä, että perhehoito vastaa lapsen etua. Sosiaalityöntekijä seuraa ja arvioi lapsen sijaishuollon tavoitteiden toteutumista ja vastaa siten lapsikohtaisesta valvonnasta. Sosiaalityöntekijän vastuulla on laatia lapselle asiakassuunnitelma, jossa sovitaan sijoituksen tavoitteista, lapsen tarvitsemista tukitoimista, yhteydenpidosta lapsen vanhempien tai muiden läheisten kanssa sekä sijoituksen kestosta. Asiakassuunnitelmaa tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

1.4.8 Toimitilat ja välineet

Perhehoidon sosiaalihjaajan toimipiste on Loviisassa osoitteessa Öhmaninkatu 4, 7900 Loviisa, mutta sosiaalihjaajan toimialueena on koko Itä-Uudenmaan hyvinvointialue.

Perhekodin tulee olla:

- rakenteeltaan, tiloiltaan ja varustetasoltaan siellä annettavalle perhehoidolle sopiva
- tarkoituksenmukainen ja kodikas
- ilmapiiriltään myönteinen
- sijainniltaan perhehoidossa olevien lasten tarvitsemien muiden palvelujen ja läheisten yhteydenpidon kannalta toimiva
- perhekodin ympäristö on perhehoidossa olevalle lapselle sopiva, perhekotiin on mahdollisuus tarvittaessa järjestää apuvälineitä, esteetön ympäristö tai erityisvarustus
- perhekodin turvallisuutta koskevista asioista toimitaan paikallisen pelastusviranomaisen ohjeen mukaisesti huomioiden, että perhekoti on yksityiskoti

1.4.9 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Tietoturvasuunnitelma laaditaan hyvinvointialuetaisesti ja sen laatimisesta vastaa tietoturvapäällikkö. Tietoturvasuunnitelma ei ole julkinen asiakirja, mutta sen sisältö on esihenkilöiden tiedossa. Tietoturvasuunnitelman henkilöstön osuudet löytyvät tietoturvaohjeista, jotka löytyvät hyvinvointialueen sisäisiltä verkkosivuilta. Yksikön esihenkilö vastaa siitä, että tietoturvasuunnitelmaan kirjatut asiat toteutuvat ja jokainen työntekijä siitä, että noudattavat sitä.

1.4.10 Lääkehoitosuunnitelma

Versio: 1
Päivämäärä: 21.9.2026
Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Veppling

Lastensuojelun perhehoidossa olevan lapsen lääkityksestä huolehditaan terveydenhuollon ohjeiden mukaisesti. Perhehoidossa lääkkeitä ja muut vaaralliset aineet tulee säilyttää lukittavassa kaapissa siten, ettei lapsi pääse niihin käsiksi. Perhehoitajan tulee saada kaikki tarvittavat tiedot lapsen lääkehoidosta ja tarvittaessa perhehoitaja ohjataan lääkehoidon koulutukseen. Vaikka toimeksiantosuhteinen perhehoito rinnastetaan yksityiskotiin, lääkehoidon turvallisuus on yhtä tärkeää kuin missä tahansa muuallakin, koska lastensuojelun perhehoidossa on kyse julkisesta hallintotehtävästä.

Perhehoitajalta ei edellytetä sosiaali- ja terveysalan koulutusta. Hyvinvointialue vastaa siitä, että perhehoitaja on saanut riittävän valmennuksen, tarvittaessa myös lääkehoidon osalta.

1.4.11 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Perehdyttäminen asiakastyön kirjaamiseen kuuluu osana perehdyttämisohjelmaa. Kirjaaminen pyritään toteuttamaan mahdollisen pian tapaamisten tai yhteydenpidon jälkeen. Henkilöstöllä on omat henkilökohtaiset tunnukset organisaation tietojärjestelmään sekä asiakastietojärjestelmään. Perhehoidon sosiaaliohjaaja kirjaa perhehoitajan kanssa käymänsä yhteydenpidon LifeCare resurssit osioon.

Lastensuojelun kaikki työntekijät suorittavat vuosittain Navisecin Tietoturvakoulutuksen. Koulutus on koko henkilöstölle pakollinen ja koulutustodistuksen saaminen edellyttää, että koulutus on suoritettu hyväksytysti.

Perhehoidossa on käytössä HaiPro -järjestelmä, jonne tehdään tietosuoja- ja tietoturvailmoitukset, mikäli henkilötietojen salassapito on vaarantunut tai on havaittu ohjelmisto-, laite- tai muu toiminta- tai tietoliikennehäiriö, jolla on voinut olla vaikutusta henkilötietojen salassapitoon. Tietosuojavastaava käy yhdessä ilmoittajan ja esihenkilön kanssa läpi tapahtuman ja toimet. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueessa asiakastietolain 7 §:n mukaisen palveluyksikön asiakastietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä ohjeistuksesta vastaavana johtajana toimii hallintojohtaja Camilla Söderström.

Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot

Sebastian Ekblom
puh. 040 6204972

sebastian.ekblom@itauusimaa.fi

Salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyä koskeva seloste

25.5.2018 alkaen henkilötietojen käsittelyä ohjaa EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) sekä 1.1.2019 voimaan astunut Tietosuoja laki, joka toimii henkilötietojen käsittelyä koskevana yleislakina.

Rekisteri- ja tietosuojaselosteet ovat julkisesti nähtävissä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivulla: <https://itauusimaa.fi/etusivu/meilla-asiakkaana/tietosuoja/>

1.4.12 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Versio: 1
Päivämäärä: 21.9.2026
Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Venpöinen

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on käytössä Roidu kysely- ja raportointijärjestelmä, jonka avulla kerätään asiakaspalautetta. Palautetta voi antaa verkkosivujen sekä yksiköihin jaettavien QR-koodi-julisteiden kautta. Järjestelmän kautta saatava palaute käsitellään yksiköissä palveluvastaavan johdolla.

Lastensuojelun perhehoidossa kerätään tämän lisäksi palautetta tapaamisten yhteydessä. Palautetta pyritään hyödyntämään työn kehittämisessä.

1.5.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Perhehoidon ohjaus ja valvonta on osa perhehoidon toteuttamista ja toistuu perhehoidon aikana eri muodoissa. Perhehoidossa ennakollinen valvonta ja ohjaus on asiakasturvallisuuden näkökulmasta ensiarvoisen tärkeää. Perhehoidon valmennusvaiheen aikana valmiuksien selvittäminen tehdään huolellisesti ja ammattitaitoisesti. Taustaselvitystä valmennukseen osallistuvista tehdään ohjeistuksen mukaisesti valmennettavien suostumuksella ja lainsäädännön puitteiden mukaan.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on omavalvontaohjelma, jota noudatetaan Perhehoitolain lisäksi. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valvonta- ja laatuysikkö valvoo perhehoitajatoiminnasta vastuussa olevia tahoja.

Toimeksiantosuhteinen perhehoito rinnastetaan julkisen sektorin itsensä tuottamiin palveluihin, joten perhehoitoon ei sovelleta lakia sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 2 § 3 mom. (741/2023).

Toimeksiantosuhteisen perhehoidon ennakkoivaa ohjausta ja valvontaa on perhehoitajalle annettu tuki ja ohjaus sekä perhehoidolle asetettujen tavoitteiden arviointia. Ennakkoivaa ohjauksen ja valvonnan keinoja ovat myös koulutukset, infotilaisuudet, tiedotteet, yhteydenpito perhehoitajan kanssa sekä yhteistyötapaamiset.

Ohjaus ja suunnitelmallinen valvonta perhehoidon aikana

Perhehoidon suunnitelmalliset valvontakäynnit toteutetaan vuosittain joko perhehoidon vastuutyöntekijän omalla käynnillä tai yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa asiakassuunnitelmanneuvottelun yhteydessä. Perhehoitajalle lähetetään valvontakäyntiin liittyvät asiakirjat, perhehoidon valvontakäynnin pöytäkirjan sekä itsearviointi-lomakkeet täytettäväksi. Asiakirjat käydään tapaamisella yhdessä keskustellen läpi. Perhehoitajan itsearvioinnin pohjalta perhehoitaja ja perhehoidon vastuutyöntekijä täyttävät valvonnan pöytäkirjan, joka toimitetaan sovitusti laadun ja valvonnan yksikköön. Perhehoitaja voi tehdä tietopyynnön laadun ja valvonnan yksikköön halutessaan pöytäkirjan itselleen.

Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä vastaa perhehoitoon sijoitetun lapsen sosiaalityöstä, lapsikohtaisesta valvonnasta sekä yhteistyöstä lapsen vanhempien kanssa. Valvonta tulee toteuttaa lasta henkilökohtaisesti tapaamalla kahden kesken vähintään kahdesti vuodessa. Sosiaalityöntekijän on hyvä tehdä myös vuosittain kotikäynti perhehoitoperheeseen.

Reaktiivinen eli epäkohtiin puuttuva valvonta

Versio: 1
Päivämäärä: 21.9.2026
Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Veppling

Epäkohtaan puuttuva valvonta kohdentuu perhehoidossa esiin nousseeseen huoleen. Epäkohtia voi tulla esiin esimerkiksi työntekijän ja perhehoitajan yhteydenpidossa tai lapsen, hänen läheisensä, hänen kumppaninsa tai perhehoitajan itsensä kertomana. Reaktiivisella valvonnalla voidaan ehkäistä epäkohtien paheneminen ja samanlaisten poikkeamien toistuminen.

Jos toimeksiantosuhteisessa perhehoidossa esiintyy epäkohtia, aloitetaan selvitystyö yhdessä perhehoidon vastuutyöntekijän ja valvonnan ja laadun yksikön kanssa. Selvitystyö tehdään aina tilanteen vaatimalla tavalla. Periaatteena on, että reaktiivinen valvonta toteutetaan hyvässä yhteistyössä perhehoitajan kanssa.

Perhehoitolain 22 § 3 mom. mukaan, jos perhehoidossa annettu hoito ja kasvatusta todetaan sopimattomaksi tai puutteelliseksi, hyvinvointialueen on pyrittävä ohjauksen avulla saamaan aikaan korjaus asiassa. Toimeksiantosopimus voidaan purkaa, mikäli puutteet ovat sellaisia, ettei niitä ole mahdollista korjata tai perhehoitaja ei korjaa niitä asetetussa määräajassa. Perhehoidossa olevien lasten hoito tulee tuolloin järjestää heidän etujensa ja tarpeiden mukaisella tavalla. Tarvittaessa perhehoidossa olevat lapset siirretään muuhun heidän tarpeitaan vastaavaan hoitopaikkaan.

Kaikki ohjeet reaktiivisen valvonnan toimenpiteistä tehdään palveluvastaavan vastuualueelta, tarpeen mukaan ohjausta ja valvontaa voidaan myös toteuttaa hyvinvointialueen valvonnan ja laadun yksiköstä. Jos perhehoitaja ei reaktiivisen valvonnan tuloksena voi toimia perhehoitajana Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella, tehdään asiasta päätös. Päätöksen tekee toimialueen vastuualuejohtaja. Päätös asiakirja on salassa pidettävä Julkisuuslain 24 § mom. 32 kohdan perusteella. Päätös lähetetään tiedoksi asianosaiselle sekä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen perhehoidon vastuutyöntekijälle.

Hyvinvointialueella on lastensuojelulaki 79 § mukainen ilmoitusvelvollisuus muille perhehoitajalle lapsen sijoittaneille hyvinvointialueille, sijaintihyvinvointialueella sekä Laatu ja valvontayksikölle salassapitovelvoitteiden estämättä.

1.5.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Sosiaalihuollon henkilöstön on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävässään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteutumisessa. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta hyvinvointialueen sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Ilmoituksen vastaanottaneen toiminnasta vastaavan esihenkilön tulee käynnistää toimet epäkohdan tai sen uhan poistamiseksi ja ellei niin tehdä, ilmoituksen tekijän on ilmoitettava asiasta aluehallintoviranomaiselle. Yksikön omavalvonnassa on edellä määritelty, miten riskienhallinnan prosessissa toteutetaan epäkohtiin liittyvät korjaavat toimenpiteet.

Työntekijä ilmoittaa esihenkilölle havaitsemansa asiakasturvallisuuteen liittyvät riskit, epäkohdat ja laatu-poikkeamat. Sosiaalihuollon epäkohtien ilmoittamista varten

Versio: 1

Päivämäärä: 21.9.2026

Vastuukäyttäjä: Sari Sisko-Yennli

hyvinvointialueella on käytössä SPro-järjestelmä. Työntekijällä on velvollisuus tehdä ilmoitus havaitsemistaan epäkohdista, eikä häneen saa ilmoituksen takia kohdistaa vastatoimia.

1.5.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Riskien arviointi tehdään säännöllisesti ja toimenpiteet suunnitellaan riskien minimoimiseksi. Jokaisella perhehoidon työntekijällä on velvollisuus tuoda esiin havaitsemansa riski- ja vaaratekijät sekä havaitsemansa epäkohdat. Riski- ja vaaratekijät kirjataan ja käsitellään välittömästi niiden ilmaantuessa. Perhehoitajat ottavat yhteyttä vastuutyöntekijään. Perhehoidon ohjaus ja valvonta on osa perhehoidon toteuttamista ja toistuu perhehoidon aikana eri muodoissa.

Perhehoitajan tulee olla yhteydessä perhehoidon vastuutyöntekijään viipymättä työtapaturman sattuessa. Työtapaturmat kirjataan yhdessä perhehoidon vastuutyöntekijän kanssa mahdollisimman nopeasti IF-lomakkeelle ja lähetetään eteenpäin. Perhehoitaja kirjaa ylös vaaratapahtuman olennaiset tiedot.

Perhehoidossa olevan omaiset tai perhehoidossa oleva voivat ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista, mahdollisista vaaratilanteista tai haittatapahtumista Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen internet sivuilla olevalla lomakkeella. [Vaaratapahtumailmoitus - Itä-Uudenmaan hyvinvointialue \(ita-uusimaa.fi\)](https://www.ita-uusimaa.fi/vaaratapahtumailmoitus)

Perhehoitajalla on ilmoitusvelvollisuus havaitsemistaan perhehoidossa olevan henkilön sosiaalihuollon toteutumiseen liittyvistä epäkohdista (sosiaalihuoltolaki 48§). Perhehoitajan tulee tällaisessa tapauksessa olla yhteydessä perhehoidon vastuutyöntekijään.

Perhehoitajalle kuuluvia ilmoitettavia asioita ovat mm.

- Perhehoidossa oleviin henkilöihin liittyvistä perhehoitoon vaikuttavista toimintakyvyn ja/tai terveydentilan muutoksista
- Suunnitelmista ottaa lisää henkilöitä perhehoitoon toiselta sijoittajalta
- Elämäntilanteen muutoksista; sairastuminen, muut esteet toimia perhehoitajana
- Perhesuhteiden muutoksista
- Perhekodissa tapahtuvista muutoksista (esim. Remontti, kotieläimet)
- Ulkomaanmatkoista perhehoidossa olevan henkilön kanssa
- Muista perhehoitajana toimimiseen vaikuttavista asioista
- Suunnitellut vapaat ja niiden aikaiset sijaisjärjestelyt
- Perhehoidon keskeytykset
- Lääkepoikkeamat
- Sattuneista tapaturmista, väkivallasta ja pakkotoimenpiteistä (ilmoitettava aina myös kirjallisena)

Perhehoitajilla ei ole käytössä tietojärjestelmiä, joihin riskitilanteet voisi kirjata. Perhehoitaja ilmoittaa asiasta vastuutyöntekijälle, joka vie perhehoitajan kanssa asian asiakastietojärjestelmään tai tarvittaessa tekee HaiPro-ilmoituksen. Perhehoidon vastuutyöntekijä tarvittaessa ohjaa perhehoitajaa ja riskitilanteet käydään yhdessä läpi.

1.5.4 Ostopalvelut ja alihankinta

Versio: 1

Päivämäärä: 21.9.2026

Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Veppling

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella perhehoitoa ei tuoteta ostopalveluna tai alihankintana. Perhehoitajat ovat toimeksiantosuhteessa hyvinvointialueeseen.

1.5.5 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeen mukaan kaikkien sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden tulee varautua häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin sekä varmistaa yhteiskunnan toimintakyky ja väestön kannalta elintärkeiden toimintojen jatkuvuus kaikissa tilanteissa.

Perhehoitajalla tulee olla valmius poikkeustilanteisiin viranomaisten suosittelemalla 72 h kotivaralla. Perhehoitajien tulee myös sitoutua noudattamaan poikkeustilanteissa paikallisten viranomaisten ohjeistuksia. Lisätietoa varautumiseen liittyen [72 tuntia on varautumissuositus kotitalouksille](#).

2 Omavalvontasuunnitelman toimeenpano, julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

2.1 Toimeenpano

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen lastensuojelun perhehoidon työntekijät ovat sitoutuneet omavalvontaan ja he ymmärtävät omavalvonnan merkitystä, tarkoitusta ja tavoitteita. Henkilökunta ymmärtää, että omavalvonta on tärkeä osa omaa työtä ja jokapäiväistä toimintaa. Omavalvontasuunnitelma on osa uuden henkilöstön perehdyttämistä

2.2 Julkaiseminen, toteutumisen seuranta ja päivittäminen

Omavalvontasuunnitelma julkaistaan Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen julkisilla verkkosivuilla ja luettavissa paperiversiona yksikössä Omavalvontasuunnitelmassa kuvatus toiminnan asiamukaisuutta seurataan ja siitä raportoidaan julkisesti hyvinvointialueen verkkosivuilla neljän kuukauden välein. Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina kun toiminnassa tapahtuu palvelujen laatuun ja asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyviä muutoksia.

3 Omavalvontasuunnitelman laatija ja päiväys

Sari-Sisko Veppling, perhehoidon sosiaaliohjaaja

Tove Lönnqvist, palveluvastaava

18.9.2026

Versio: 1
Päivämäärä: 21.9.2026
Vastuukäyttäjä: Sari-Sisko Veppling

4 Oma valvontasuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaava henkilö

Lastensuojelun perhehoidon sosiaaliohjaaja yhdessä palveluvastaavan kanssa